

A Balaton levezető rendszerének korszerűsítése projekt tervéhez
OVF-KDTV fórum, Siófok, 2018. szeptember 12.

A NŐK A BALATONÉRT EGYESÜLET ÉSZREVÉTELEI, KÉRDÉSEI ÉS JAVASLATAI

A Sió és a zsilipek felújítása régóta várat magára. A Balatonon élők örülnek, hogy a KEHOP biztosítja hozzá a szükséges forrást. Előzmény, hogy a 2003. és 2012. évi aszályos időszak alacsony balatoni vízszintjei miatt nagy társadalmi vita volt egyrészt a vízpótlás szükségességéről, másrészt a módozatairól. A vita végül megegyezéssel zárult. Az időjárási szélsőségek miatt, a Balaton alacsony vízszintjére a mederben történő víztározás, túl magas vízszintjére pedig a Sió vízlevezető képességének növelése a megoldás.

Egy tájékoztató számadat: 50 m³/s hozamú leeresztés két hét alatt pontosan 10 cm-mel csökkenti a Balaton vízszintjét.

A 12 milliárd Ft összköltségű projekt az alábbi elemekből épül föl (Csak tájékoztatásul írom a hosszú felsorolást, amivel a rengeteg pénz igényét alátámasztják.):

- Monitoring rendszer korszerűsítés
- Hajózási vonatkozású beavatkozások
- Siófoki nagyműtárgyak építése
- Sió bal parti töltésáthelyezés
- Sió jobb parti depóniák elkészítése
- Sió kotrás és anyag elhelyezés Simontornya és Kölesd között
- Sió kotrás és depóniarendezés Siófok és a Kapos torkolata között
- Keresztező műtárgyak rekonstrukciója
- Üzemi hidak rekonstrukciója
- Töltéskoronák mechanikai stabilizációja
- Sió csatorna jobb part mederrézsü helyreállítása
- Árvízkapu felvízi oldal, osztófal rekonstrukciója
- A Sió Árvízkapu feletti részének helyreállítása és rendezése
- Eszközbeszerzés

A projekt műszaki indikátora:

Vízgazdálkodási fejlesztéssel érintett terület-nagyság: 80 ezer hektár (benne van az egész Balaton is, ez önmagában 60 ezer hektár).

A befejezés éve: 2021.

A projektismertetés műszaki részletek hosszas ismertetése volt. Közülük a 3 lényeges civil szempontból: Új Sió zsilip épül, körülbelül 40 méterrel a jelenlegi alatt. A hajózsilip helyben marad, de teljesen újjáépítik. Új Kiliti zsilip épül, kb. 300 méterrel a jelenlegi alatt.

A terv műszaki részleteihez nem fűztünk se megjegyzést, se kérdést.

KÉRDÉSEK

1. Mi lesz a zsilipek újjáépítése után a sziget sorsa?

2. A projekt szerteágazó műszaki beavatkozásokból áll. Milyen nagyságrendű költséget képviselnek az egyes részek a 12 milliárd Ft összköltségen belül? Mennyibe kerül például a Sió zsilipjeinek az újjáépítése? (Arra az esetre, ha a költségeket nem részletezik. Megjósolom, nem fogják.)

3. Úgy tudjuk, hogy a Sió mentén területvásárlásra kerül sor. A magántulajdonosoktól megvett földeken, a Sió menti árvizes és belvizes területeken gyepesítést és erdőtelepítést terveznek. Környezetvédelmi szempontból üdvözljük az árvíz elleni védekezésnek ezt a módját, mert műszaki beavatkozás nélkül valósul meg, teret hagynak a folyónak. Kérdés: Mekkora területet és mikor vásárolnak meg?

JAVASLATOK

1. A projekt beavatkozási területe nem érint egyedi jogszabály által védett, Natura 2000 vagy ex-lege élőhelyeket. Ettől függetlenül javasoljuk, hogy a projekt megvalósítása során legyen hangsúlyos szerepe annak, hogy a beavatkozási területeken a projekt befejezése után ne inváziós és idegenhonos növények terjedjenek el, hanem őshonos és jó természeti állapotot biztosító társulások.

2. A megvásárolt területeken törekedjenek mozaikosabbá váló tájszerkezetre. A mozaikosság akkor marad sokáig fenn, ha őshonos fajokból álló, megfelelő vízigényű társulásokat telepítenek.

3. Régi probléma a Siófok belterületét érintő nyári vízminőségi probléma. Kérjük, hogy a felújítás után a zsilip üzemrendje tartalmazzon garanciát a probléma megelőzésére, azaz nyáron, amikor szükséges, legyen gyors lehetőség a zsilip kinyitására. Nemcsak műszaki, hanem jogi lehetőség is.